

УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ
ФАКУЛТЕТ ПОЛИТИЧКИХ НАУКА

СТУДИЈСКИ ПРОГРАМ НОВИНАРСТВА И КОМУНИКОЛОГИЈЕ
(Други циклус)

БАЊА ЛУКА

Јун, 2010. године

1. НАЗИВ И ЦИЉЕВИ

Назив студијског програма: *Дипломске академске студије новинарства и Дипломске академске студије комуникације.*

Актуелни и убрзани процеси централизације и концентрације медија, те комерцијализација медијског програма и медија уопште процеси су који су утицали на ремедијализацију глобалног медијског поретка у више праваца. Модерно новинарство стога је у фази великих, суштинских промена. Дигитализација и компјутеризација медија постаје дио новог културног контекста у којима се доминантне функције и процеси у друштву стандардизују применом нове технологије.

Актуелна историјска фаза развоја технологије медија и константан раст примене технологије компјутера и интернета указује да ће се у будућности сви важни процеси глобалног комуникацијског процеса одвијати помоћу нове технологије медија. Врло је важно стога да се образовање за рад у медијима прилагоди овим актуелним процесима.

Промијене на глобалној медијској сцени захтијевају да се образовању студената новинарства приступи на фундаментално нов начин како би се избјегла колизија између стеченог образовања и потреба из праксе новинарске делатности. Неопходно је да се образовни процес на високошколским установама прилагоди овим промијенама које с једне стране подупиру и актуелне реформе у области високошколског система према моделу Болоњске реформе образовања. Образовање за савремени профил новинара захтјева примјену нових техника и метода у наставном процесу, промијену садржаја предмета и промијену предмета с једне стране, али и примјену нових начела у поступцима валоризовања студентског рада и постигнутог нивоа у образовању.

Нов студијски програм за оспособљавање новинара начињен је с намјером да се студенти новинарства оспособе за делатност у медијима према новим стандардима који важе у глобалном информацијско-комуникацијском систему. Петогодишњи студиј у два циклуса ствара претпоставку за темељно образовање и стицање знања и вјештина неопходних у савременом новинарству. У духу је актуелних реформи у образовању високошколских установа у овом дијелу региона и стога може да представља озбиљну претпоставку за стандардизацијом у образовању на овом нивоу.

Овај Програм садржи полазишта, циљеве и начин студирања, врсту студија, називе обавезних и изборних предмета, број часова наставе и вјежби, број бодова по предмету, те укупан фонд часова по семестру и годишње. У Програму студирања приказан је и означен статус предмета (обавезни и изборни предмет) и година на којој се предмет изучава и бира.

Циљеви – Други циклус – Новинарске студије – Усавршавање професионалних компетенција новинара за послове који изискују савремени масовни медији. Посебно за послове управљања медијима, послове менаџмента и уредничке послове у медијима. Оспособљење студената да се баве самосталним иновативним пословима, који унапређују рад у медијима, али и доносе напредак у професији и ван ње. Оспособљење студената да се уочи друштвени или неки други проблем и да се баве самосталним истраживачким радом. Створити услове да посебно надарени студенти стекну услове за даље усавршавање у струци или ван ње. **Комуникационе студије** – Усавршавање професионалних компетенција за послове друштвеног, јавног и пословног комуницирања, односно послове новинара и уредника у масовним медијима. Оспособљење студената да се баве самосталним иновативним пословима, који унапређују рад и омогућавају напредак у професији комуникатора и савјетника у процесима комуникације, односно пословима новинара и уредника у масовним медијима. Оспособљење студената да се уочи друштвени или неки други проблем у оквиру професије комуникатора, новинара, *PR* стручњака, рекламног агента и слично, те предложи стручно рјешење. Оспособљење студената да се баве самосталним истраживачким радом и истраживачким радом у тимовима у оквиру професије новинара, *PR* стручњака, рекламног агента, савјетника и слично. Стварати претпоставке и механизме да посебно надарени студенти стекну услове за даље усавршавање у струци или ван ње. Образовати један дио студената за академски рад и позив.

2. МОДЕЛ СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА

Структура студијског програма јесте 4+1+3.

3. НАУЧНА ОБЛАСТ КОЈОЈ ПРИПАДА СТУДИЈСКИ ПРОГРАМ

Студијски програм новинарства и комуникологије припада научној области друштвених наука и научном пољу **новинарства и комуникологије**. Уже научне области које су заступљене у предложеном програму су: *новинарство, комуникологија, информационе науке (социјални аспекти) и масовни медији*.

4. ВРСТА СТУДИЈА И ИСХОД ПРОЦЕСА УЧЕЊА

Други циклус – Врсте студија су: **дипломске академске студије** – Исход процеса учења: **Новинарске студије** – Усавршавање знања, стицање способности за примјену нових метода и техника у обављању послова у медијима и новинарству. Препознавање нових трендова у глобалном новинарству и оспособљење да се нови процеси примјене и у локалним медијима. Знање да се изврши синергија у примјени нових процеса у новинарству са специфичним карактеристикама медија у којима се обавља новинарска дјелатност. Могућност самосталног рада у свим сегментима новинарске дјелатности и способност пројектовања рада у медијима и новинарству. Обученост у изради самосталних, стручних пројеката за усавршавање у области новинарске дјелатности. По завршетку овог студија студенти ће бити способни да самостално обављају професионалне захтјеве у струци, посједоваће стручне компетенције за рад у струци без надзора ментора и биће оспособљени за самостални истраживачки рад. Посебни исходи наставног процеса одређују се у оквиру обавезног и изборног наставног процеса. Исход учења за **Комуниколошке студије** – Усавршавање знања, стицање способности за примјену нових метода и техника у обављању послова друштвеног и пословног комуницирања, односно пословима медијске комуникације. Препознавање нових трендова у глобалном комуницирању између различитих друштвених фактора и способност актуелне примјене тих знања у пословима професионалног комуникатора, новинара, медијског аналитичара, савјетника за пословну комуникацију, савјетника за друштвену комуникацију рекламног агента и стручњака за односе с јавношћу. Знање да се изврши синергија у примјени нових процеса у комуницирању са специфичним карактеристикама медија и могућностима њихове употребе у друштвеном и пословном комуницирању. Могућност самосталног рада у свим сегментима професије – новинар, медијски аналитичар, рекламни агент, стручњак за односе с јавношћу, савјетника за пословну комуникацију, савјетника за друштвену комуникацију рекламног агента и стручњака за односе с јавношћу. Способност пројектовања, стратешког планирања и вођења друштвене и пословне комуникације. Обученост у изради самосталних, стручних пројеката у области друштвеног и пословног комуницирања. По завршетку овог студија студенти ће бити способни да самостално обављају професионалне захтјеве у струци, посједоваће стручне компетенције за рад у струци без надзора ментора и биће оспособљени за самостални истраживачки рад у пословима професионалног комуникатора. Посебни исходи наставног процеса одређују се у оквиру сваког обавезног и зборног наставног процеса.

5. АКАДЕМСКИ НАЗИВ

(На основу Уредбе о коришћењу академских титула, стицању стручних и научних звања, „Службени гласник РС“, број 111/09, од 16. децембра 2009. године)

Магистар новинарства – након завршеног смјера *Новинарске студије*.

Магистар комуникологије – након завршеног смјера *Комуниколошке студије*.

6. УСЛОВ ЗА УПИС НА СТУДИЈСКИ ПРОГРАМ

Завршен четворогодишњи први циклус студија из научног поља новинарства и комуникологије и положен пријемни испит.

7. НАСТАВНИ ПЛАН СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА НОВИНАРСТВА И КОМУНИКОЛОГИЈЕ

СПИСАК ОБАВЕЗНИХ ПРЕДМЕТА

Р.б.	Назив предмета	Ужа научна област	Наставник	Установа
1.	Новинарство и политика	Новинарство	др Татјана Дуроњић, доц	УНИБЛ-ФПН
2.	Комуниколошке теорије	Комуникологија	др Емил Влајки, ред. проф	УНИБЛ-ФПН
3.	Методологија научног рада	Метод. социјалних истраживања	др Лазо Ристић, ван. проф.	УНИБЛ-ФПН
4.	Медији и глобализација	Масовни медији	др Бранимир Стојковић, ред. проф.	УНИБГ-ФПН
5.	Медији и друштво	Комуникологија	др Мирољуб Радојковић, ред. проф.	УНИБГ-ФПН
6.	Комуницирање с јавностима	Комуникологија	др Александар Богданић, ван. проф.	УНИБЛ
7.	Магистарски рад			

СПИСАК ИЗБОРНИХ ПРЕДМЕТА

Р.б.	Назив предмета	Ужа научна област	Наставник	Установа
1.	Анализа медија	Новинарство	др Весна Зубер, доц.	УНИБЛ-ФПН
2.	Интернет и нове медијске технологије	Новинарство	др Татјана Дуроњић, доц.	УНИБЛ-ФПН
3.	Новинарске документарне форме	Новинарство	др Весна Зубер, доц.	УНИБЛ-ФПН
4.	Међународно комуницирање	Комуникологија	др Емил Влајки, ред. проф.	УНИБЛ-ФПН
5.	Политичко комуницирање	Политичке комуникац.	др Зоран Славујевић, ред. проф.	УНИБГ-ФПН
6.	Пословно комуницирање	Комуникологија	др Емил Влајки, ред. проф.	УНИБЛ-ФПН

НАСТАВНИ ПЛАН ДРУГОГ ЦИКЛУСА СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА НОВИНАРСТВА И КОМУНИКОЛОГИЈЕ

Смјер: Новинарство

Сем.	Предмет	Статус	П	В	ДОН	ЕЦТС	
1	1	Новинарство и политика	О	4	2	0	8
	2	Комуниколошке теорије	О	4	2	0	7
	3	Изборни предмет	И	3	1	0	5
	4	Изборни предмет	И	3	1	0	5
		Изборни предмет	И	3	1	0	5
			17	7	0	30	

Изборни предмети: 1.) Анализа медија, 2.) Новинарске документарне форме 3.) Интернет и нове медијске технологије, 4.) Са другог студијског програма

Сем.	Предмет	Статус	П	В	ДОН	ЕЦТС	
2	1	Методологија научног рада	О	4	2	0	8
	2	Медији и глобализација	О	4	2	0	7
	3	Магистарски рад	О				15
			8	4	0	30	

Смјер: Комуникологија

Сем.	Предмет	Статус	П	В	ДОН	ЕЦТС	
1	1	Комуниколошке теорије	О	4	2	0	8
	2	Медији и друштво	О	4	2	0	7
	3	Изборни предмет	И	3	1	0	5
	4	Изборни предмет	И	3	1	0	5
		Изборни предмет	И	3	1	0	5
			15	7	0	30	

Изборни предмети: 1.) Међународно комуницирање 2.) Политичко комуницирање 3.) Пословно комуницирање 4.) Са другог студијског програма

Сем.	Предмет	Статус	П	В	ДОН	ЕЦТС	
2	1	Методологија научног рада	О	4	2	0	8
	2	Комуницирање са јавностима	О	4	2	0	7
	3	Магистарски рад	О				15
			8	4	0	30	

8. НАЧИН ИЗВОЂЕЊА СТУДИЈА И ПОТРЕБНО ВРИЈЕМЕ ИЗВОЂЕЊА СТУДИЈА

Студије се организују као **редовне**, а начин извођења наставе је **образовање у сједишту**. Студиј траје два семестра (зимски и љетни). Заокружену цјелину по моделу 4+1+3 чиниће у будућности и трогодишњи докторски студиј, тј. трећи циклус .

Предвиђени облици наставе су: редовна предавања, вјежбе, са четири или пет обавезних и једним изборним предметом по семестру, индивидуални рад са студентима (консултације), семинари и студентска пракса. Након завршеног првог циклуса студија, студенти се одређују за два смјера у другом циклусу: Новинарске студије и Комуниколошке студије. На оба смјера предвиђено је пет обавезних и један изборни предмет, као и завршни мастер рад, на основу чега се студенти специјализују за одабрану област.

Студенти студијског програма новинарства и комуникологије обавезни су да активно учествују на предавањима и вјежбама уз писање есеја, семинарских радова, самосталних радова, истраживачких пројеката као и презентација и других видова активности, прикупљајући бодове предвиђене за те активности. На почетку семестра предметни наставник упознаје студенте са темама и питањима, начином и облицима рада, бројем бодова које доносе конкретне предиспитне активности. Успјех студената на испиту означава се и изражава оцјенама од 10 до 5, према следећим критеријумима: **10** – 91 до 100 бодова; **9** – 81 до 90 бодова; **8** – 71 до 80 бодова; **7** – 61 до 70 бодова; **6** – 51 до 60 бодова; **5** – испод 51 бода.

Оптерећење студената се изражава током наставног процеса у ECTS бодовима.

Студије другог циклуса трају 2 семестра. Студент је дужан да изврши све наставне обавезе, положи све испите, одбрани мастер рад и оствари 60 ECTS бодова, чиме се стиче диплома студија другог циклуса и академски назив мастер новинарства односно мастер комуникологије.

9. БОДОВНА ВРИЈЕДНОСТ СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА ИСКАЗАНА У СКЛАДУ СА „ECTS“

Бодовна вриједност предмета исказана је у складу са Европским системом преноса бодова. Сви предмети имају бодовну вриједност, а укупан број бодова који се стиче је 30 у сваком семестру. Завршни магистарски рад носи 15 бодова. Укупан број бодова у току студија на другом циклусу износи 60.

10. ПРЕДВИЂЕНИ БРОЈ САТИ ЗА ПОЈЕДИНЕ ПРЕДМЕТЕ

Предвиђени број сати за поједине предмете наведен је у табели.

11. КРИТЕРИЈИ И УСЛОВИ ПРЕНОСА ECTS БОДОВА

Услови преноса ECTS бодова са једног студијског програма на други унутар Универзитета као и између Универзитета у Бањалуци и других универзитета дефинисани су Правилима студирања на првом и другом циклусу студија, члановима 24. до 29.

12. ПОДУДАРНОСТ СА ДРУГИМ СТУДИЈСКИМ ПРОГРАМИМА

Студијски програм је подударан са студијским програмима:

1. Факултет политичких наука у Београду – <http://www.fpn.bg.ac.rs/>
2. Факултет политичких знаности у Загребу - <http://www.fakultet.fpzg.hr>
3. Факултет политичких наука у Подгорици - <http://www.fpn.co.me/>
4. Факултет политичких наука у Сарајеву – <http://www.fpn.unsa.ba/>

13. ПРЕДУСЛОВИ ЗА УПИС ПРЕДМЕТА.

Ови подаци дати су у обрасцу за програм наставног предмета. Подаци за сваки предмет дати су у прилогу.

14. НАЧИН ИЗБОРА ПРЕДМЕТА ИЗ ДРУГИХ СТУДИЈСКИХ ПРОГРАМА

Предмети са других студијских програма налазе се на списку предмета, а припадају студијским програмима Правног факултета, Филозофског факултета, Економског факултета и Филолошког факултета. Сви изборни предмети, без обзира којем студијском програму припадају, бирају се под истим условима и на исти начин.

15. КРИТЕРИЈИ И НАЧИН ОСИГУРАЊА КВАЛИТЕТА

На Универзитету у Бањој Луци се од 2008. године изводи редовна годишња евалуација наставног процеса кроз анкетање студената. Између осталог, та евалуација садржи многе показатеље квалитета самог студијског програма. Поред тога изводе се анализе пролазности и успјеха и прати напредовање студената током студија. У току је израда стратегије квалитета која ће разрадити и друге видове евалуације као и процедуре за отклањање пропуста и подизање квалитета студијског програма.

16. УСЛОВИ ЗА ПРЕЛАЗАК СА ДРУГИХ СТУДИЈСКИХ ПРОГРАМА У ОКВИРУ ИСТИХ И СРОДНИХ СТУДИЈА

Према Правилима студирања на I и II циклусу студија (Члан 24.) услове преласка са других студијских програма утврђује Сенат Универзитета, на приједлог Вијећа факултета. За исте студијске програме нема посебних услова. Од осталих студијских програма могућ је прелазак само ако су сродни студијски програми. Под сродним студијским програмом подразумијева се програм који садржи 70% наставних предмета из ужих научних области научног поља новинарства и комунологије. Студент може прећи са других програма основних академских студија на овај програм уколико положи диференцијалне испите које утврђује Вијеће студијског програма новинарства и комунологије, на основу увида у садржај студијског програма са којег се прелази.

17. ОБАВЕЗЕ СТУДЕНАТА И ДИНАМИКА СТУДИРАЊА

Обавезе студената и динамика студирања су дефинисани Законом о високом образовању, Статутом и Правилником студирања Универзитета у Бањој Луци.

УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ
ФАКУЛТЕТ ПОЛИТИЧКИХ НАУКА

Дипломске академске студије

Студијски програм: **НОВИНАРСТВА И КОМУНИКОЛОГИЈЕ**

Назив предмета				
НОВИНАРСТВО И ПОЛИТИКА				
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Фонд часова	Број ЕCTS бодова
П-33001	Обавезни	9	4+2	8
Наставници	Доц. др Татјана Дуроњић			

Условљеност другим предметима

Нема условљености

Циљеви изучавања предмета:

Упознавање студената са природом односа политике и медија и интересом демократског друштва да има независне медије.

Исходи учења (стечена знања):

Студенти су оспособљени да разликују информисање као делатност од јавног интереса од пропаганде као задовољавања неког партикуларног интереса.

Садржај предмета:

1. Улога политике у друштву.
2. Улога новинарства у друштв.
3. Веза између новинарства и политике.
4. Историјат односа новинарства и политике.
5. Новинарство у недемократском друштву.
6. Новинарство у демократском друштву.
7. Политички притисци на медије.
8. Институционална и еснафска заштита слободе медија.
9. Политичке поруке у медијима.
10. Технике прикривања пропаганде.
11. Новинарство и политика у рату: ограничавање права на слободу медија, цензура, пропаганда уместо информисања.
12. Партијско новинарство: новинари као друштвено-политички радници; партијска кадровска политика у новинарству.
13. Однос политике и медија у јавном власништву.
14. Однос политике и медија у приватном власништву.
15. Правна регулатива односа политике и медија.

Методe наставe и савладавања градива:

Предавања, вјежбе, семинарски радови, дискусија

Литература:

1. Валић Недељковић, Д. Рикошет речи (Дискурс анализа ратних извештаја оставрених на радију) Београд : Аргумент. 1997
2. Гоцини, Ђ. Историја новинарства. Београд : Сlio 2001
3. Група аутора Рат је почео на Максимиру Београд : Медија центар. 1997
4. Рус-Мол, Ш. – Ј. А. Загорац Кершер Новинарство Београд : Сlio 2005

Облици провјере знања и оцјењивање:

Похађање наставе	5 бод.	Колоквијум 1	20 бод.	Завршни испит	50 бод.
Активност на настави	5 бод.	Колоквијум 2	20 бод.		

Посебна назнака за предмет:

Нема посебне назнаке

Име и презиме наставника који је припремио податке: Доц. др Татјана Дуроњић

УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ
ФАКУЛТЕТ ПОЛИТИЧКИХ НАУКА

Дипломске академске студије

Студијски програм: **НОВИНАРСТВА И КОМУНИКОЛОГИЈЕ**

Назив предмета		КОМУНИКОЛОШКЕ ТЕОРИЈЕ		
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Фонд часова	Број ЕCTS бодова
П-33002	Обавезни	9	4+2	7
Наставници	Проф. др Емил Влајки			

Условљеност другим предметима					
Није условљен					
Циљеви изучавања предмета:					
Систематизација теорија информације и комуникације с посебним освртом на савремене комуниколошке теорије.					
Исходи учења (стечена знања):					
Овладавање савременим комуниколошким теоријама и спознаја њиховог утицаја у информационо – комуникационом систему.					
Садржај предмета:					
Теорија информација, Теорије комуникације, Комуникација и интеракција, Масовна комуникација, Традиционалне теорије процеса комуницирања, Функционалистичке теорије комуникацијских система, Анализа процеса масовне комуникације, Системске теорије комуникацијских процеса, Критичке теорије комуникације и мас медија, Комуникација, манипулација и индоктринација, Транскултурна медијација Комуникација и савремено друштво, Комуниколошки аспекти Нових медија и друштвена одговорност					
Методе наставе и савладавања градива:					
Предавање, вјежбе, консултације					
Литература:					
Е. Влајки: Увод у комуницирање постмодернизма, Бањалука, 2007, М. Меклуан: Познавање општила;човјекових продужетака, Београд, 1971. М.Радојковић, Т.Ђорђевић: Основе комуникологије, Београд, 2005, З.Томић: Комуникологија, Београд, 2003, А. Богданић: Комуникологија-савремена парадигма, Београд,1996. Ј. Воћкић-Авдагић: Развој савремених комуниацијских процеса и система и босанскохерцеговачко друштво и држава, ФПН, Сарајево, 1997.					
Облици провјере знања и оцјењивање:					
Похађање наставе	5 бод.	Колоквијум 1	20 бод.	Завршни испит	50 бод.
Активност на настави	5 бод.	Колоквијум 2	20 бод.		
Посебна назнака за предмет:					
Нема посебне назнаке					
Име и презиме наставника који је припремио податке: Проф. др Емил Влајки					

УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ
ФАКУЛТЕТ ПОЛИТИЧКИХ НАУКА

Дипломске академске студије

Студијски програм: **НОВИНАРСТВА И КОМУНИКОЛОГИЈЕ**

Назив предмета	АНАЛИЗА МЕДИЈА			
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Фонд часова	Број ECTS бодова
П-33003	Изборни	9	3+1	5
Наставници	Доц. др Весна Зубер			

Условљеност другим предметима

Нема условљености

Циљеви изучавања предмета:

Курс представља основне приступе у анализи медијске продукције и развија критичку способност њиховог разумевања као важних симболичких творевина. Медијски садржаји дефинишу се као 'текстови' и разматрају као културни конструкти уз помоћ различитих метода (анализа садржаја, дискурзивна или наративна анализа). Курс се бави и анализом медијских институција (политички, економски и културни аспекти), анализом рецепције медијских порука и разумевањем основних врста истраживања публице (тржишна истраживања гледаности/читаности, фокус групе, етнографија публице).

Исходи учења (стечена знања):

Познавање и разумевање различитих теоријских приступа у анализи медијских институција, продукције и публице. Способност примене различитих приступа текстуалне анализе на медијске поруке различитих медија (радија, ТВ, штампе, стрипа, Интернета итд.) Способност самосталне израде аналитичког инструментарија за анализу медијског садржаја. Способност самосталног анализирања медијских текстова и примене професионалних стандарда у овој области.

Садржај предмета:

Различите теоријске традиције у анализи медија (процесна и семиолошка школа, доминантна парадигма и критичке студије); Медији, економија и политика: институционална анализа; Компаративна анализа: различити модели новинарства; Семиолошка анализа: културни кодови медијског текста; Анализа садржаја-ново читање старих метода; Студија случаја: Критичко читање вести; Популарно и комерцијално: тривијализација јавне дебате; Популарно и комерцијално: ТВ серије, квизови, музички и спортски програми; Приватност у медијима: телевизија реалности; Рекламе као медијски производ; Таблоидни медији, конфликти и различитост; Медији и конфликти из прошлости- политике сећања; Комерцијална истраживања публице; Етнографија публице- квалитативна истраживања публице; Медијска конструкција публице и 'јавног мњења';

Методe наставе и савладавања градива:

Предавања, вјежбе, семинарски радови, дискусија

Литература:

1. Media Monitoring Manual, London: Media Diversity Institute, 2002. (PREVOD U PRIPREMI) 2. Адам Бригс и Пол Кобли: Увод у студије медија, Београд: Цлио, стр. 295-467. 3. Роленд Лоример: Масовне комуникације, Београд: Цлио, стр. 255-317. 4. Жене и медији, посебно издање часописа Генеро, Београд: Центар за женске студије, 2004. 5. Stuart Hall (ed.): Representation, Cultural Representations and Signifying Practices, London: Sage and The Open University, 2002, str. 13-30, 229-289. Одабрани медијски текстови (ТВ емисије, популарни магазини, информативни медији, филмови, ТВ спотови и сл.)

Облици провере знања и оцјењивање:

Похађање наставе	5 бод.	Колоквијум 1	20 бод.	Завршни испит	50 бод.
Активност на настави	5 бод.	Колоквијум 2	20 бод.		

Посебна назнака за предмет:

Нема посебне назнаке

Име и презиме наставника који је припремио податке: Доц. др Весна Зубер

УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ
ФАКУЛТЕТ ПОЛИТИЧКИХ НАУКА

Дипломске академске студије

Студијски програм: **НОВИНАРСТВА И КОМУНИКОЛОГИЈЕ**

Назив предмета	ИНТЕРНЕТ И НОВЕ МЕДИЈСКЕ ТЕХНОЛОГИЈЕ			
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Фонд часова	Број ЕCTS бодова
П-33004	Изборни	9	3+1	5
Наставници	Доц. др Татјана Дуроњић			

Условљеност другим предметима

Нема условљености

Циљеви изучавања предмета:

У оквиру предмета разматрају се следећа питања: одређење појма информације, информација као основа целокупне друштвене организације и репродукције; основне технолошке, информационе и друштвене карактеристике Интернета; ИТ иновације и њихов утицај на информатичка и друштвена својства Интернета, дигитална неразвијеност; глобализација и демократизација, децентрализација комуницирања, „дистрибуирана мрежа“ Интернета умањује потребу контроле и управљања од стране државе, декларација о независности у Киберпростору; Интернет и цензура, управљање (говернанце) путем Интернета, приватност и безбедност на Интернету; Интернет, разнородни медиј; Облици преноса информација путем Интернета; промене у деловању Интернета као последица сталних технолошких промена и развоја; и будући развој Интернета, нови сервиси, директорији, мапе, блогови, интерактивне адресе (РСС), аналитички сајтови, сајтови за новинаре, мејлинг листе, сајтови за политикологе.

Исходи учења (стечена знања):

да је Интернет медиј који се стално развија и добија нове карактеристике, да суштински утиче на друштвени развој и промене, да је Интернет машина за добијање информација и доношење одлука, да Интернет омогућава да информације буду доступне свуда и на сваком месту; да развој ИТ доводи до пребацивања рада на рачунарима и Интернету на сервере, до појаве "отворених извора", до великих брзина преноса података, до дигиталне неједнакости; технолошке, информационе и друштвене промене услед развоја Интернета, и да су успешна друштва само она која подстичу повећавање информативности, ефикасности и утицаја дигиталних мрежа и Интернета, да је знање основа развоја Интернет друштва.

Садржај предмета:

Информација и Интернет; Управљање (говернанце) и Интернет; Комуницирање у виртуелном простору; Интернет политика; Интернет - ново тржиште; Мрежни облици организације; Интернет и приватност ; Интернет медији – нове карактеристике и облици преноса информација; Промене у функционисању медијских организација као последица Интернета; Интернет и нови облици организовања друштва; Нове медијске технологије; Интернет и информационе технологије - будућност Интернета као последица развоја нових технологија; Интернет Друштво

Методe наставe и савладавања градива:

Предавања, вјежбе, семинарски радови, дискусија

Литература:

1. Тапавички-Дуроњић, Т. (2006) *Интернет и комуникације – медијска синергија постмедија*. Источно Сарајево: Завод за уџбенике и наставна средства.
2. Тапавички-Дуроњић, Т. (2008) *Компјутерска култура и модерни медији*, Бања Лука: Филозофски факултет.
4. "INTERNET POLITICS" autora Andrew Chadwick-a, Oxford University Press, 2006

Облици провјере знања и оцјењивање:

Похађање наставе	5 бод.	Колоквијум 1	20 бод.	Завршни испит	50 бод.
Активност на настави	5 бод.	Колоквијум 2	20 бод.		

Посебна назнака за предмет:

Нема посебне назнаке

Име и презиме наставника који је припремио податке: Доц. др Татјана Дуроњић

УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ
ФАКУЛТЕТ ПОЛИТИЧКИХ НАУКА

Дипломске академске студије

Студијски програм: **НОВИНАРСТВА И КОМУНИКОЛОГИЈЕ**

Назив предмета	НОВИНАРСКЕ ДОКУМЕНТАРНЕ ФОРМЕ			
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Фонд часова	Број ЕCTS бодова
П-33005	Изборни	9	3+1	5
Наставници	Доц. др Весна Зубер			

Условљеност другим предметима					
Није условљен					
Циљеви изучавања предмета:					
Упознавање студената о новинарским документарним формама и њиховим модификацијама у савременом новинарству					
Исходи учења (стечена знања):					
Студенти ће бити у стању да савладају све новинарске документарне форме у новинарству посебно у штампаним медијима					
Садржај предмета:					
Увод у документаристику, Документарне форме у медијима (сличности и разлике), Документарне новинарске форме у штампи-основне назнаке, Документарне форме у дневној и периодичној штампи, Документарне форме у електронским медијима, Фељтон, Друштвена хроника, Историјски есеј, Стручно публицистички оглед, Научно популарна студија, Документарно репортажна серија, Романсирана биографија и друштвени портрет, Информативно коментаторски преглед					
Методе наставе и савладавања градива:					
Предавање, вјежбе, консултације					
Литература:					
В.Кљајић: Интервју, Београд, 2008. Б.Спахић, Н.Шачић: Новинарство у функцији људског напретка, Књига 1 и 2, Сарајево, 2004.. Рус Мол, Новинарство, Клио, Београд, 2005.					
Облици провјере знања и оцјењивање:					
Похађање наставе	5 бод.	Колоквијум 1	20 бод.	Завршни испит	50 бод.
Активност на настави	5 бод.	Колоквијум 2	20 бод.		
Посебна назнака за предмет:					
Нема посебне назнаке					
Име и презиме наставника који је припремио податке: Доц. др Весна Зубер					

УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ
ФАКУЛТЕТ ПОЛИТИЧКИХ НАУКА

Дипломске академске студије

Студијски програм: **НОВИНАРСТВА И КОМУНИКОЛОГИЈЕ**

Назив предмета				
МЕТОДОЛОГИЈА НАУЧНОГ РАДА				
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Фонд часова	Број ЕCTS бодова
П-33006	Обавезни	10	4+2	8
Наставници	Проф. др Лазо Ристић			

Условљеност другим предметима					
Нема условљености					
Циљеви изучавања предмета:					
Упознавање студената да самостално примјене стечено методолошко знање у истраживању друштвених појава с посебним освртом на медије.					
Исходи учења (стечена знања):					
Студенти ће кроз овај предмет упознати основе научних истраживања у друштвеним наукама. Биће у стању да дефинишу истраживачке проблеме, укажу на њихову теоријску и практичну релевантност, те да формирају концептуални оквир истраживања и хипотезе које истраживање има за циљ да провјери. Тиме ће се остварити претпоставке за усвајање знања о кључним методама и техникама истраживања.					
Садржај предмета:					
Историјски преглед схватања о социолошком методу; Епистемолошки основи теоријске науке; Квалитативна и квантитативна оријентација; Етика у социолошком истраживању; План истраживања; Основни принципи класификације и мерења; Анкетно истраживање; Биографски метод; Метод случаја; Употреба постојећих извора података (статистички, архивски и др.); Посматрање; Анализа садржаја; Упоредни метод; Основи мултиваријантне анализе; Функционална анализа ;					
Методе наставе и савладавања градива:					
Предавања, вјежбе, семинарски радови, дискусија					
Литература:					
В.Милић (1978): Социолошки метод, Београд: Нолит; Ристић, Л. (2003): Методолошки техницизам Карла Попера, Бања Лука: Филозофски факултет Милосављевић, С., Радосављевић, И., <i>Основи методологије политичких наука</i> , Службени гласник, Београд, 2003..					
Облици провјере знања и оцјењивање:					
Похађање наставе	5 бод.	Колоквијум 1	20 бод.	Завршни испит	50 бод.
Активност на настави	5 бод.	Колоквијум 2	20 бод.		
Посебна назнака за предмет:					
Нема посебне назнаке					
Име и презиме наставника који је припремио податке: Проф. др Лазо Ристић					

УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ
ФАКУЛТЕТ ПОЛИТИЧКИХ НАУКА

Дипломске академске студије

Студијски програм: **НОВИНАРСТВА И КОМУНИКОЛОГИЈЕ**

Назив предмета				
МЕДИЈИ И ГЛОБАЛИЗАЦИЈА				
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Фонд часова	Број ECTS бодова
П-33007	Обавезни	10	4+2	7
Наставници	Проф. др Бранимир Стојковић			

Условљеност другим предметима					
Није условљен					
Циљеви изучавања предмета:					
Упознавање студената са појмовима глобализације и медија и њиховог значаја у савременом друштву					
Исходи учења (стечена знања):					
Схватање улоге медија у процесу глобализације и међузависности процеса у савременом друштву					
Садржај предмета:					
Теоријска разматрања глобализације, Историјски модели глобализма, Европеизација, глобализација и медији, Национални идентитет – могућност и перспективе, Међународно право и глобална хегемонија Америке, Моћ и границе глобализма данас, Глобализација у култури и медијима, Либерални тоталитаризам као егалитаризам, Хомогенизација глобалне културе и национални идентитет, Глобализација, медији и питање напретка у историји, Глобализација демократије и демократизација глобализације, Транзиција, глобализација и медији, Национални идентитет и свјетски трендови, Транзиција и глобализација у БиХ, Крај либералне фазе и тражење нових путева					
Методе наставе и савладавања градива:					
Предавање, вјежбе, консултације					
Литература:					
М. Ђурић, Порекло и будућност Европе, Београд, САНУ, 2001. С. Хантингтон: Сукоби цивилизација, Београд, 2005. Ц. Штиглиц, Противречности глобализације СБМ, Београд, 2002. Е. Хејвуд, Политичке идеологије, Завод за уџбенике и наставна средства, Београд, 2005. Ј. Воћкић-Авдагић: Сувремене комуникације- не/сигурна игра свијета, ФПН, Сарајево, 2002.					
Облици провјере знања и оцјењивање:					
Похађање наставе	5 бод.	Колоквијум 1	20 бод.	Завршни испит	50 бод.
Активност на настави	5 бод.	Колоквијум 2	20 бод.		
Посебна назнака за предмет:					
Нема посебне назнаке					
Име и презиме наставника који је припремио податке: Доц. Др Татјана Дуроњић					

УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ
ФАКУЛТЕТ ПОЛИТИЧКИХ НАУКА

Дипломске академске студије

Студијски програм: **НОВИНАРСТВА И КОМУНИКОЛОГИЈЕ**

Назив предмета	МЕДИЈИ И ДРУШТВО			
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Фонд часова	Број ECTS бодова
П-33008	Обавезни	9	4+2	7
Наставници	Проф. др Мирољуб Радојковић			

Условљеност другим предметима												
Није условљен												
Циљеви изучавања предмета:												
У фокусу курса је расветљавање процеса комуницирања са социјално антрополошког становишта, посебно његовог масовног и организованог облика у савременом друштву. Настава је организована у три тематске целине. У првој се разматра историјски развој комуницирања као и основни облици комуникационе праксе – вербално, невербално, интраперсонално, интерперсонално, руморно комуницирање; комуницирање у већим друштвеним групама и масовно комуницирање. Друга је посвећена анализи појма медија и најзначајнијим врстама мас медија и њиховог функционисања у савременом друштву, са посебним освртом на развој нових комуникационих технологија у дигиталном формату. Трећа тематска целина разматра положај старих и нових медија у друштвеној структури, њихове улоге и претпоставке њихове независности.												
Исходи учења (стечена знања):												
Упознавање са праксом комуницирања са научног становишта; Препознавање различитих облика комуникационе праксе у којима људи свакодневно учествују у радно и слободно време ради побољшања комуникационе компетенције; Стицање теоријских знања о начину рада посредника у масовном комуницирању; о настанку и развоју медија масовног комуницирања, њиховим експресивним могућностима које ће се користити у новинарству, ПР и сродним пословима; тумачење улоге и домаћаја медија у процесима учења, социјализације, уметничке самореализације и остваривању друштвених промена; Упознавање са новим облицима комуникационе праксе уз помоћ дигиталних комуникационих средстава и упознавање са конвергенцијом медија у јединствене информационо-комуникационе платформе које ће се користити за приватно и јавно комуницирање. Развијање способност за критичку анализу независности и делотворности медија у друштвеном тоталитету;												
Садржај предмета:												
Човек и комуницирање, друштво оквир људског комуницирања, развој цивилизације; Појам и одређење комуницирања, комуникациони чин и комуникациона ситуација; Вербално и невербално комуницирање; Интраперсонално, интерперсонално и руморно комуницирање; Масовно комуницирање и модели масовног комуницирања; Виртуелно (компјутерско комуницирање); Писани масовни медији; Филм као масовни медиј; Радио; Телевизија; Компјутерска мрежа и виртуелно комуницирање; Савремено друштво и мас медији, претпоставке медијске независности; Умрежено новинарство, облици партиципације грађана у јавном комуницирању												
Методe наставе и савладавања градива:												
Предавања вјежбе и дебате												
Литература:												
Радојковић, М. и Милетић, М. (2005): КОМУНИЦИРАЊЕ, МЕДИЈИ, ДРУШТВО, Стилос, Нови Сад Фидлер Роџер (2004) МЕДИЈАМОРОСИС, Клио, Београд; Мек Квејл, Д. (1994): СТАРИ КОНТИНЕНТ - НОВИ МЕДИЈИ, Нова, Београд; Морен, Е. (1967): ФИЛМ ИЛИ ЧОВЕК ИЗ МАШТЕ, Институт за филм, Београд; McKenzie Wark (2006) HAKERSKI MANIFEST, Multimedijalni institut, Zagreb												
Облици провјере знања и оцјењивање:												
<table border="1"><tr><td>Похађање наставе</td><td>5 бод.</td><td>Колоквијум 1</td><td>20 бод.</td><td>Завршни испит</td><td>50 бод.</td></tr><tr><td>Активност на настави</td><td>5 бод.</td><td>Колоквијум 2</td><td>20 бод.</td><td></td><td></td></tr></table>	Похађање наставе	5 бод.	Колоквијум 1	20 бод.	Завршни испит	50 бод.	Активност на настави	5 бод.	Колоквијум 2	20 бод.		
Похађање наставе	5 бод.	Колоквијум 1	20 бод.	Завршни испит	50 бод.							
Активност на настави	5 бод.	Колоквијум 2	20 бод.									
Посебна назнака за предмет:												
Нема посебне назнаке												
Име и презиме наставника који је припремио податке:												
Проф. др Мирољуб Радојковић												

УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ
ФАКУЛТЕТ ПОЛИТИЧКИХ НАУКА

Дипломске академске студије

Студијски програм: **НОВИНАРСТВА И КОМУНИКОЛОГИЈЕ**

Назив предмета				
МЕЂУНАРОДНО КОМУНИЦИРАЊЕ				
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Фонд часова	Број ECTS бодова
П-33009	Изборни	9	3+1	5
Наставници		Проф. др Емил Влајки		

Условљеност другим предметима					
Положен испит из предмета Комуниколошке теорије					
Циљеви изучавања предмета:					
Упознавање студената са могућностима међународног комуницирања у оквиру друштвених промјена у транзицијским земљама.					
Исходи учења (стечена знања):					
Студенти ће бити у стању да сагледају могућности међународног комуницирања и проблеме који се у вези тим могу јавити.					
Садржај предмета:					
Увод у међународно комуницирање, Међународно комуницирање и глобализација, Оквир међународног комуницирања, Културне претпоставке међународног комуницирања, Актери међународног комуницирања, Медијске мреже и међународне агенције, Рекапитулација кроз студије случаја, Култура и комуникација, Наука и научници као акетри међународне комуникације, Спорт и туризам у међународној комуникацији, Религија и међународна комуникација, Дипломатско комуницирање, Медијска дипломатија-појам и развој, Перспективе међународног комуницирања у савременим међународним односима					
Методје наставе и савладавања градива:					
Предавање, вјежбе, консултације					
Литература:					
Е.Влајки: Међународно комуницирање, хрестоматија за студенте мастер студија, Пале, 2010., М.Радојковић: Међународно комуницирање, Београд, 1984., Ј.Воћкић-Авдагић: Савремене комуникације не/сигурна игра свијета, Сарајево 2002.					
Похађање наставе	5 бод.	Колоквијум 1	20 бод.	Завршни испит	50 бод.
Активност на настави	5 бод.	Колоквијум 2	20 бод.		
Посебна назнака за предмет:					
Нема посебне назнаке					
Име и презиме наставника који је припремио податке: Проф. др Емил Влајки					

УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ
ФАКУЛТЕТ ПОЛИТИЧКИХ НАУКА

Дипломске академске студије

Студијски програм: **НОВИНАРСТВА И КОМУНИКОЛОГИЈЕ**

Назив предмета	ПОЛИТИЧКО КОМУНИЦИРАЊЕ			
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Фонд часова	Број ЕCTS бодова
П-33010	Изборни	9	3+1	5
Наставници	Проф. др Зоран Славујевић			

Условљеност другим предметима

Нема условљености

Циљеви изучавања предмета:

Предмет се бави политичким комуницирањем као инфраструктуром и чиниоцем политичког процеса, његовим развојем, врстама и функцијама, субјектима и њиховим карактеристикама, стратегијама, средствима политичког комуницирања, као и политичком пропагандом.

Исходи учења (стечена знања):

Програмом из предмета Политичко комуницирање предвиђено је стицање теоријских и основних практичних знања која омогућају укључивање у низ активности у процесима политичког комуницирања, као и професионално обављање различитих послова у оквиру политичког комуницирања у медијима, посебним службама које се баве политичким комуницирањем у саставу државних органа и политичких странака, као и у специјализованим агенцијама.

Садржај предмета:

Појмовна одређења и развој политичког комуницирања као дјелатности и као научне дисциплине; Врсте политичког комуницирања; Субјекти политичког комуницирања; Функције политичког комуницирања; Улога масовних медија у политичком комуницирању и карактеристике појединих медија; Политичко комуницирање и структура друштвене и политичке моћи; Персуазивна функција политичког комуницирања: политичка пропаганда; Општа стратегија политичко-пропагандног деловања; Основни методички постулати политичке пропаганде; Логика политичке пропаганде - различите врсте аргументације у политичкој пропаганди; Опште технике политичке пропаганде; Врсте политичке пропаганде.

Методе наставе и савладавања градива:

Предавања, вјежбе, семинарски радови, дискусија

Литература:

Славујевић, З. (2008): Политичко комуницирање, политичка пропаганда, политички маркетинг, ФПН, Београд.

Баћевић, Љ. (2004): In media res, Институт друштвених наука, Београд.

Ђорђевић, Т. (1988): Комуникација и власт, НИРО Младост, Београд.

McNair, Brian (2003): Увод у политичку комуникацију, Факултет политичких знаности, Загреб.

Томић, З. (2000): Основе политичке комуникације, Свеучилиште у Мостару, Мостар.

Облици провјере знања и оцјењивање:

Похађање наставе	5 бод.	Колоквијум 1	20 бод.	Завршни испит	50 бод.
Активност на настави	5 бод.	Колоквијум 2	20 бод.		

Посебна назнака за предмет:

Нема посебне назнаке

Име и презиме наставника који је припремио податке: Проф. др Зоран Славујевић

УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ
ФАКУЛТЕТ ПОЛИТИЧКИХ НАУКА

Дипломске академске студије

Студијски програм: **НОВИНАРСТВА И КОМУНИКОЛОГИЈЕ**

Назив предмета	ПОСЛОВНО КОМУНИЦИРАЊЕ			
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Фонд часова	Број ЕCTS бодова
П-33011	Изборни	9	3+1	5
Наставници	Проф. др Емил Влајки			

Условљеност другим предметима

Нема условљености

Циљеви изучавања предмета:

Обезбиједити основна знања из домена тржишне и пословне комуникације која даје обиљежје економском животу сваког друштва и свијета у цјелини. У оквиру овог предмета студенти ће стећи сазнања о историјском аспекту пословног комуницирања, његовом друштвеном аспекту, методама и задацима.

Исходи учења (стечена знања):

У оквиру предавања и вјежби студенти ће проширити знања о теоретским поставкама и практичним импликацијама тржишног комуницирања у савременом свијету. Посебно ће бити сагледани постојећи модели пословног комуницирања, проучена досадашња искуства и истражене могућности ефикаснијих рјешења у смислу унапређивања пропагандних, промотивних и рекламних могућности у привреди, те изградње имица и идентитета компанија.

Садржај предмета:

-Пословна комуникација: дефиниција, значење значај; Маркетиншка функција пословне комуникације; Менаџерска комуникологија; Методе пословне комуникације у савремен. друштву; Савремена реклама; Пословни разговори; Пословни преговори; Пословни састанци; Медији пословног комуницирања; Писана пословна комуникација; Креација имица и идентитета; Етика пословне комуникације; Комуницирање на политичком тржишту

Методе наставе и савладавања градива:

Предавања, вјежбе, семинарски радови, дискусија

Литература:

Пленковић, Марио (1990.) Пословна комуникологија, Загреб
Марковић, Марина (2000.) Пословна комуникација, Београд
Патен, Дејв (1997.) Успјешан маркетинг, Београд
Фох, Рената (2001.) Пословна комуникација, Загреб, 2001.

Облици провјере знања и оцјењивање:

Похађање наставе	5 бод.	Колоквијум 1	20 бод.	Завршни испит	50 бод.
Активност на настави	5 бод.	Колоквијум 2	20 бод.		

Посебна назнака за предмет:

Нема посебне назнаке

Име и презиме наставника који је припремио податке: Проф. др Емил Влајки

УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ
ФАКУЛТЕТ ПОЛИТИЧКИХ НАУКА

Дипломске академске студије

Студијски програм: **НОВИНАРСТВА И КОМУНИКОЛОГИЈЕ**

Назив предмета				
КОМУНИЦИРАЊЕ С ЈАВНОСТИМА				
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Фонд часова	Број ЕCTS бодова
П-33012	Обавезни	10	4+2	7
Наставници	Проф. др Александар Богданић			

Условљеност другим предметима					
Нема условљености					
Циљеви изучавања предмета:					
Предмет се бави односима са јавностима као мултидисциплинарним приступом који обухвата јавну комуникацију са циљним јавностима и на тај начин доприноси градњу репутације особе, институције, производа или компаније.					
Исходи учења (стечена знања):					
Програмом из курса Односи са јавношћу предвидјено је стицање теоријских и практичних знања који ће омогућити дипломираним студентима да разумеју различите стратегије, тактике, циљеве, и процесе за које је могуће одредити се у комуникацији са јавностима. Кроз предавања и презентације посебно ће бити акценован рад на усавршавању и препознавању вештина којима будући комуникатори треба да владају како би управљали информацијама и обезбедили принцип јавности рада за своје послодавце и клијенте. На тај начин ће бити оспособљени за рад у агенцијама које се баве односима са јавношћу и маркетингом, великим компанијама које имају развијене секторе за комуницирање, државним институцијама и политичким странкама у којима је потреба за овом врстом кадрова све већа.					
Садржај предмета:					
Разликовање појмова и концепата – односи са јавношћу, адвертајзинг, маркетинг, пропаганда, публицитет, брендинг. Пракса односа са јавностима кроз историју. Управљање пројектима и људима који учествују у комуникационим процесима. Израда комуникационих планова. Вештине писања и презентовања послодавца или клијента – основне вештине потребне професионалцима за односе са јавностима. Истраживање, прикупљање и евалуација информација – први и последњи степен сваког ефикасног пројекта. Односи са медијима – ефикасна и континуирана комуникација са медијима. Интерна комуникација – запослени као примарна циљна јавност у пословној комуникацији. Употреба нових технологија за комуникацију – виртуелни ПР. Лобирање – Начин утицаја на доносиоце одлука. Креирање догађаја – креативна употреба догађаја у комуникацији. Корпоративна комуникација – «велика слика» комуникације која се обавља у великој организацији. Нова тржишна утакмица – имиџ производа или бренд, брендирање. Један дан у животу ПР-а – симулација рада агенције за односе са јавношћу					
Методе наставе и савладавања градива:					
Предавања, вјежбе, семинарски радови, дискусија					
Литература:					
а) основна: 1. Односи са јавношћу – радни материјал Лондонске школе за односе са јавношћу (2004. – 2006.) 2. Cutlip Scott M., Center Allen H., Broom Glen M. »Односи с јавношћу«, Мате, Загреб 2000 б) допунска: 1. Wragg D., Односи с медијима, ЦЛИО, Београд, 1996 2. Бланд М., Мондесир С., Промоција на телевизији и радију, ЦЛИО, Београд, 1995. 3. Блек, Семјуел, Односи с јавношћу, Цлио, Београд, 2003 4. Jo Billingham, Giving Presentations, Oxford 2003 5. Novak B., Benedetti K., Ritlop Mihelin S., Ritlop Mihelin T., Lobiranje je vroce: komuniciranje z vplivnim javnostmi za menedzjerje, SPEM Komunikacijska skupina, Maribor, 2006					
Облици провјере знања и оцјењивање:					
Похађање наставе	5 бод.	Колоквијум 1	20 бод.	Завршни испит	50 бод.
Активност на настави	5 бод.	Колоквијум 2	20 бод.		
Посебна назнака за предмет:					
Нема посебне назнаке					
Име и презиме наставника који је припремио податке: Проф. др Александар Богданић					

УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ
ФАКУЛТЕТ ПОЛИТИЧКИХ НАУКА

Дипломске академске студије

Студијски програм: **НОВИНАРСТВА И КОМУНИКОЛОГИЈЕ**

Назив предмета				
КОМУНИКОЛОШКЕ ТЕОРИЈЕ				
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Фонд часова	Број ЕCTS бодова
П-33014	Обавезни	9	4+2	7
Наставници	Проф. др Емил Влајки			

Условљеност другим предметима					
Није условљен					
Циљеви изучавања предмета:					
Упознавање студената са класичним и савременим комуниколошким теоријама и утицајем медија у савременом друштву.					
Исходи учења (стечена знања):					
Студенти ће овладавати класичним и савременим комуниколошким теоријама и бити у стању да процијене улогу медија, њихов утицај и значај у савременом друштву као и да идентификују проблеме савремене комуникологије.					
Садржај предмета:					
Класични медији и медијске теорије, Савремене комуниколошке теорије, Теорија нових медија и друштвене промјене, Глобализација и медији, Медијски монопол и медијска концентрација, Јавни и комерцијални медији у савременом ИКС-у, Савремене теорије медијског утицаја, Нови медији и интеркултурални утицаји Јавна сфера и медији					
Методе наставе и савладавања градива:					
Предавања, вјежбе, анализа студије случаја					
Литература:					
Е. Влајки, Увод у комуницирање постмодернизма, ФПДН, Бањалука, 2007, Ј.Воћкић-Авдагић: Савремене комуникације-не/сигурна игра свијета, ФПН, Сарајево, 2002., Е. Кечо: Изазови мас медија, Сарајево, 2006. З. Томић: Комуникологија, Београд, 2003. Pavlik. J.V. Media in the Digital Age. Columbia University Press. New York, 2008, Mattelart A. i M. (1995) Theories of Communication A Short Introduction, SAGE London McChesney R. Bogati mediji siromašna demokracija, Sarajevo, 2008.					
Облици провјере знања и оцјењивање:					
Похађање наставе	5 бод.	Колоквијум 1	20 бод.	Завршни испит	50 бод.
Активност на настави	5 бод.	Колоквијум 2	20 бод.		
Посебна назнака за предмет:					
Нема посебне назнаке					
Име и презиме наставника који је припремио податке: Доц. Др Весна Зубер					

УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ
ФАКУЛТЕТ ПОЛИТИЧКИХ НАУКА

Дипломске академске студије

Студијски програм: **НОВИНАРСТВА И КОМУНИКОЛОГИЈЕ**

Назив предмета						МЕТОДОЛОГИЈА НАУЧНОГ РАДА					
Шифра предмета		Статус предмета		Семестар		Фонд часова		Број ЕCTS бодова			
П-33015		О		10		4+2		8			
Наставници						Проф. др Лазо Ристић					
Условљеност другим предметима						Нема условљености					
Циљеви изучавања предмета:						Општи циљ предмета је да се студенти што потпуније упознају са основним методолошким појмовима, како би се оспособили за разумијевање и вредновање главних токова савремених научних дисциплина и стицање увида у данашње научне теорије. Посебан циљ је упознавање са квантитативном истраживачком стратегијом у методологији научних истраживања те оспособљавање за учешће у научним истраживачким тимовима.					
Исходи учења (стечена знања):						Оспособљеност студената да праве неопходне везе између теорије, метода и искуства, разумију импликације различитих истраживачких стратегија, унаприједи своју способност критичког мишљења и тумачења стручне литературе, операционализације појмова и аргументоване дебате. Студенти ће научити како реализовати квантитативна истраживања (израдити научно-истраживачки пројект, изабрати методе и поступке, конструисати истраживачке инструменте, анализирати и тимачити резултате истраживања, израдити истраживачки извјештај и критички процјењивати научна истраживања).					
Садржај предмета:						Одређење науке и научног метода. Епистемолошки основи науке. Основни облици научног мишљења. Закључивање и закључак. Научно мишљење и теорија. Нучно доказивање и оповргавање. Аналитички основи методи. Синетеички основи методи. Хипотетичко-дедуктивни метод. Аналитичко-дедуктивни метод. Статистички општенаучни метод. Општенаучни метод моделовања. Аксиоматски метод. Комапаративни метод. Структура квантитативних нацрта истраживања. Каузалност и корелативност. Типови експерименталних нацрта истраживања. Индикатори социјалних димензија. Метода анкете. Анализа симболичких садржаја. Мјерење ставова интереса и мотивација. Индекси. Индекс социјалног статуса. Евалуациона истраживања. Статистика у социологији. Изучавање и мјерење групних својстава.					
Методје наставе и савладавања градива:						Предавања, вјежбе, индивидуалне и групне консултације, менторски рад, метод демонстрације.					
Литература:						1. Babbie, E., <i>The Practice of Social Research</i> , Wadsworth Publishing, Belmont, California, 1986. 2. Глигорије Зајечарановић, <i>Основи методологије науке</i> , Научна књига, Београд 1987. 3. Ернест Нејгел, <i>Структура науке</i> , Београд 1974. 4. Марија Богдановић, <i>Квантитативни приступи у социологији</i> , Службени лист СФРЈ, Београд, 1981. 5. Милан Миљевић, <i>Методологија научног рада</i> , Филозофски факултет, Пале, 2007 6. Печујлић, М., <i>Методологија друштвених наука</i> , Службени лист СФРЈ, Београд, 1976. 7. Супек Руди, <i>Испитивање јавног мнијења</i> , Либер, Загреб, 1981.					
Облици провјере знања и оцјењивање:											
Похађање наставе		5 бод.		Домаћи задатак		15 бод.		Завршни испит		50 бод.	
Активност на настави		10 бод.		Колоквијум		20 бод.					
Посебна назнака за предмет:						Нема					
Име и презиме наставника који је припремио податке:						Проф. др Лазо Ристић					

УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ
ФАКУЛТЕТ ПОЛИТИЧКИХ НАУКА

Дипломске академске студије

Студијски програм: **НОВИНАРСТВА И КОМУНИКОЛОГИЈЕ**

Назив предмета	МАГИСТАРСКИ РАД			
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Фонд часова	Број ECTS бодова
П-33013	О	10	-	15
Наставници				

Условљеност другим предметима					
Нема условљености					
Циљеви изучавања предмета:					
Развијање стручне способности за самостално извођење истраживања у области новинарства и комуникологије, као и дефинисање битних подручја за унапређење.					
Исходи учења (стечена знања):					
Студент ће бити у могућности да самостално изводи научно-истраживачки рад у области новинарства и комуникологије					
Садржај предмета:					
Студент магистарски рад ради самостално уз стручну помоћ ментора којег за сваког студента именује Научно-наставно вијеће факултета на приједлог Вијећа студијског програма. Обим, структуру и начин интерпретације истраживачке грађе утврђује Наставно-научно вијеће факултета. Одбрана магистарског рада је јавна и врши се пред трочланом комисијом коју именује Наставно-научно вијеће факултета. Одбрана магистарског рада се састоји од четири компоненте: кандидатова презентација (експозе магистарског рада), мишљења о квалитету магистарског рада које образлаже сваки члан комисије, одговори кандидата на постављена питања и дискусија, те закључна оцјена комисије.					
Методе наставе и савладавања градива:					
Студент предлаже план пројекта из области социјалног рада. Ментор и комисија надзиру рад студента. Магистарског рад студент јавно брани.					
Литература:					
Облици провјере знања и оцјењивање:					
Похађање наставе	бод.	Индивид. рад	бод.	Завршни испит	бод.
Активност на настави	бод.	Колоквијум	бод.		
Посебна назнака за предмет:					
Нема посебне назнаке					
Име и презиме наставника који је припремио податке: Вијеће студијског програма					